

Ο Ευρυσθένης και ο Προκλής, τα δίδυμα παιδιά του νεκρού Αριστόδημου και της Αργείας, εγγονής του Τισαμενού, έφτασαν στη Λακωνία όπου δεν χρειάστηκε να δώσουν μάχη. Όπως αναφέρθηκε, ο Αχαιός βασιλιάς, Τισαμενός, πήρε όσους από τους υπηκόους του ήθελαν να τον ακολουθήσουν και πήγε στην Αχαΐα, όπου και σκοτώθηκε. Στις Αμύκλες έμειναν πολλοί Αχαιοί. Το ίδιο και στους λοιπούς οικισμούς. Οι Ηρακλείδες εγκαταστάθηκαν στη Σπάρτη. Τα δίδυμα του Αριστόδημου έγιναν βασιλιάδες καθιερώνοντας την διπλή βασιλεία στην περιοχή. Μισούνταν μεταξύ τους. Ο Πausanias γράφει ότι σε ένα μόνο συμφώνησαν: Να ξεφορτωθούν τον θείο και επίτροπό τους, Θήρα, αδελφό της μάνας τους, της Αργείας, στέλνοντάς τον να ιδρύσει αποικία στο νησί που πήρε το όνομά του. Ο Θήρας έγινε βασιλιάς του νησιού ως απόγονος του Κάδμου που, όπως έχει αναφερθεί, είχε αφήσει εκεί τον Μεβλιάρο.

Ο Ηρόδοτος παραθέτει (Στ' 52) την άποψη των ίδιων των Σπαρτιατών ότι δεν ήταν οι γιοι αλλά ο ίδιος ο Αριστόδημος που οδήγησε τους δικούς του στην Λακωνία. Τα δίδυμα, λένε, γεννήθηκαν στη Σπάρτη. Ο Αριστόδημος αρρώστησε και πέθανε και οι Σπαρτιάτες θέλησαν να κάνουν βασιλιά τους τον μεγαλύτερο από τα παιδιά του, αυτό που γεννήθηκε πρώτο. Δεν ήξεραν όμως, ποιο από τα δυο ήταν και ρώτησαν την μητέρα του που δήλωσε πως ούτε αυτή μπορούσε να τα ξεχωρίσει και πρότεινε να γίνουν βασιλιάδες και τα δυο. Στάλθηκε πρεσβεία στους Δελφούς να ρωτήσει, αν ήταν επιτρεπτό να γίνει κάτι τέτοιο. Η Πυθία είπε «ναι» αλλά να τιμούν πιο πολύ το μεγαλύτερο. Βρέθηκαν πάλι στα ίδια. Ένας Μεσσήνιος, κάποιος Πανίτης, τους συμβούλευσε να παρακολουθήσουν τη μητέρα τους. Αν πάντα το ίδιο από τα παιδιά της έλουζε, έντυνε, τάιζε πρώτο, αυτό έπρεπε να είναι το μεγαλύτερο. Αν πότε το ένα πότε το άλλο, τότε σίγουρα κι εκείνη δεν μπορούσε να ξεχωρίσει ποιο ήταν πρώτο και ποιο δεύτερο. Έτσι παρακολουθώντας την, κατάλαβαν ότι μεγαλύτερος ήταν ο Ευρυσθένης και μικρότερος ο Προκλής!

Γιος του Ευρυσθένη ήταν ο Άγης, γενάρχης των Αγιαδών από τους οποίους προερχόταν ο ένας από τους κάθε φορά βασιλιάδες της Σπάρτης. Γιος του Προκλή ήταν ο Σόος κι αυτού γιος ο Ευρυπώντας, γενάρχης των Ευρυπωντιδών από τους οποίους προερχόταν ο άλλος από τους κάθε φορά βασιλιάδες της Σπάρτης.

Για πολλά χρόνια, Σπάρτη και Αμύκλες συμβίωναν άλλοτε εχθρικά άλλοτε ειρηνικά. Η μέση της απόστασης από τη Σπάρτη ως τις Αμύκλες ήταν το τελευταίο σύνορο των Σπαρτιατών προς τον Νότο. Ολόκληροι οι 10^{ος} και 9^{ος} π.Χ. αιώνες πέρασαν με τους Σπαρτιάτες να απλώνονται βόρεια βορειοδυτικά, κερδίζοντας εδάφη της σημερινής νότιας Αρκαδίας και της βορειανατολικής Μεσσηνίας. Στα τέλη του 9^{ου}

αιώνα, το κράτος της Σπάρτης, πέρα από την αρχική μικρή έκταση γύρω από την πόλη, περιλάμβανε τις περιοχές Πελλάνας, Σελλασίας και Αιγ

ύ

τιδας (δηλαδή, ολόκληρη την βόρεια περιοχή της σημερινής επαρχίας Λακεδαιμόνος, μια λωρίδα γης από τη σημερινή Νότια Αρκαδία και μια γλώσσα εδάφους στη βορειοανατολική Μεσσηνία).

Η αντίσταση των αχαϊκών πόλεων (Αμύκλες και άλλες) κάμφθηκε στο πρώτο μισό του 8^{ου} π.Χ. αιώνα και το κράτος της Σπάρτης επεκτάθηκε νότια νοτιοανατολικά ως τις πλαγιές του Πάρνωννα.

(τελευταία επεξεργασία, 2 Οκτωβρίου 2021)